

Nyere, nyttig norsk litteratur:

Generell:

Mæhle, Eknes og Houge (red): Utviklingshemning. Årsaker og konsekvenser

(Universitetsforlaget 2011)

En bok om ulike diagnoser og konsekvensene av disse. Nytt i alle sammenhenger der en har med mennesker med ulike funksjonsnedsettelse.

Dahle og Torgauten (red): Helt med! I samme fellesskap uavhengig av funksjonsevne

(Gyldendal 2015)

En bok som viser både grunnprinsippene og gir praktiske eksempler på hvordan en skal skape fellesskapsarenaen for alle.

Generell, samt nyttig på spesialfelt:

Eknes og Løkke (red): Utviklingshemning og habilitering (Universitetsforlaget 2009).

Med vekt på habilitering, livskvalitet og selvbestemmelse. Spesialfelt i boken er bla:

Einar Sand: Sorg og tap

Tor Ivar Torgauten: Tros- og livssynsfrihet

Teologisk grunnlag:

Tor Ivar Torgauten: Sammen skal vi bygge menighet. Når mennesker med utviklingshemning blir kirkens veiledere. (Verbum 2006)

Boken er utsolgt fra forlaget, men finnes til nedlastning i pdf på verbum.no

Gudstjeneste:

Kirkeårests tekster 1 og 2 (IKO 2011 og 2012).

Bøkene tar for seg kirkeårets fortellingstekster og hvordan disse kan tilrettelegges til å passe for alle. Bok 1 inneholder også 35 sider med grunnlagsmateriale for en formidling for alle.

Trosutøvelse:

Dahle og Torgauten (red): Utviklingshemning og tros- og livssynsutøvelse

(Universitetsforlaget 2010)

Einar Sand: Møter med Jesus (Hefte 2013, se [kontaktadr](mailto:kontaktadr@delatelse.no))

Andaktsopplegg for mennesker med utviklingshemning alene eller i grupper.

Samhandling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunene og tros- og

livssynssamfunn (Hefte fra Helsedirektoratet/Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn 2013, som pdf på deltakelse.no)

Retten til å praktisere tro- og livssyn (Kartleggingshefte fra Borg bispedømme 2014, som pdf på deltakelse.no)

Hvem jeg er og hva jeg vil (Et hefte fra NFU og Den norske kirke som skal gi hjelp til å finne ut av hvordan den enkelte selv ønsker å ha det i forhold til tros- og livssynsutøvelse, som pdf på deltakelse.no)

Kultur:

Hanne Mathiassen: En bok om livet (Hft 1996), **Livet er nå** (CD 2009), **Stille gater** (Hft 2012). Dikt og musikk av prisbelønte Hanne Mathiassen. Se [kontaktadr](mailto:kontaktadr@delatelse.no). Einar Sand

Sorg:

Einar Sand: Sorgarbeid blant mennesker med utviklingshemning. Beredskapsplaner.

(Perm oppdatert 2007, se [kontaktadr](mailto:kontaktadr@delatelse.no).)

Sissel Bøckmann: Utviklingshemning og sorg (*Cappelen 2008*)
Grundig og nyttig bok om hvordan møte utviklingshemmede i sorg.

Trosopplæring og konfirmasjon:

Tor Ivar Torgauten/Anlaug Auestad: Bibelboka mi (*IKO 2003*)
Enkel og god bok med korte bibelfortellinger og enkle tegninger. Finnes også på nynorsk, samisk og eritreisk.

Tor Ivar Torgauten/Anlaug Auestad: Bibelfilmen min (*IKO 2015*)
DVD med 14 bibelfortellinger i enkel animasjon.

Solveig Leikvoll: Tro i bevegelse (*IKO 2005*)
Mange utprøvde eksempler på trosvandringer der flere også passer for mennesker med utviklingshemning

Gunn Heidi Dybdahl: Skattejakten (*Bibelselskapet 2008*)
En reise gjennom Bibelens fortellingen utarbeidet etter forsøk blant døve barn.

Rune Rasmussen: Bønn med alle sanser (*IKO 2010*)
Mange gode tips til bønnestasjoner til bruk i trosopplæring, gudstjeneste og smågrupper.

Dahle, Thorsen og Økland: Bli kjent i kirken (*IKO 2013*)
Et bli-kjent-i kirken-opplegg opprinnelig utarbeidet for mennesker med utviklingshemning, nå også tilrettelagt for barn i alderen 9-10 år sammen med heftet «Boka om kirken min»

Rune Rasmussen og Jens Flesjå (ill) Se, smak og kjenn (*IKO 2006*)
Et grundig og godt konfirmantopplegg for enkeltkonfirmanter eller grupper med særskilte behov. Inkludert bildekortserie.

Tor Ivar Torgauten (red): I samme fellesskap (*IKO 2009*)
En håndbok for konfirmantlærere som gir trygghet for å inkludere på en god måte

Jostein Bildøy: Eg òg (*IKO 2010*)
Boka er et verktøy i hjelp med forberedelse og tilrettelegging for mennesker det krever store ressurser for å inkludere i undervisningssammenheng; konfirmantopplæring av mennesker med multifunksjonshemning.

Trosopplæring og konfirmasjon med like muligheter for alle (*KA/Kirkerådet 2013*). Et hefte som gir deg de rettighet og plikter som følger med trosopplæring og konfirmasjon for barn og unge som trenger noe ekstra for å få det samme)

Til slutt tar jeg med denne, selv om den er svensk:

Broman, Mattson, Öjermo: Tålamod, tydlighet och struktur (*Svensk Verbum 2004*).
Den tas med både fordi den er et strålende hjelpemiddel når en har konfirmanter med Asperger, ADHD, Tourette eller dysleksi. Og fordi du kan laste den ned helt gratis på sensus.se.

Einar Sand.

Liste oppdatert pr februar 2016